

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/56/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319202869
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4319202869.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovvej a JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v spore žalobcu: A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom B. D. A. XXX, prechodne bez prihlásenia C. XXX, zastúpený advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária Mgr. Gabriela Nováková, s. r. o., Dunajská Streda, Nemesszegeská 6575/35, IČO: 55112111, proti žalovaným: 1. E. F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. H. I. XXX/XX, C., 2. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. D. A. XXX, J., o vrátenie daru, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č.k. 7C/39/2019-301 zo dňa 18. júla 2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í takto:

Súd u r č u j e , že žalobca je podielovým spoluvlastníkom v rozsahu 1 z celku nehnuteľností, nachádzajúcich sa v okrese Levice, obec Šahy, kat. úz. B. D. A., zapísaných na LV č. XX pre obec J. a k. ú. B. D. A., vedených Okresným úradom Levice, katastrálnym odborom, ako stavby so súp. č. XXX, postavená na pozemku registra CKN parcela č. 114/2 pozemok registra CKN parcela č. 118 orná pôda o výmere 997 m² a pozemky novovytvorené geometrickým plánom č. 40446751-20/2022, ktoré sú označené ako pozemok registra CKN parc. č. 114/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 127 m², pozemok registra CKN parcela č. 114/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 197 m², pozemok registra CKN parcela č. 115/3 zastavané plochy a nádvoria o výmere 21 m², pozemok registra CKN parcela č. 115/1 záhrady o výmere 125 m² pozemok registra CKN parcela č. 115/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 65 m².

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (po pripustení zmeny žaloby, ktorú pripustil uznesením č. k. 7C39/2019-252 zo dňa 30.06.2022) zamietol žalobu a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcov iv rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 628, § 630, § 34, § 37, § 39, § 100 ods. 1, § 101, § 112 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej ako „Občiansky zákonník“), čl. 2, čl. 4, § 2, § 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej ako „Zákon o rodine“), § 19, § 20 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej ako „ZMPS“), čl. 26 zmluvy medzi ČSSR a MLR o právnej pomoci vo veciach občianskych, ako aj zisteným skutkovým stavom, na základe čoho dospel k záveru, že žaloba žalobcu je nedôvodná.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobu domáhal uloženia povinnosti žalovanej vydať žalobcovi spoluvlastnícky podiel vo výške 1 na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v katastri obci B. D. A., evidovaných katastrálnym odborom Okresného úradu Levice na LV č. XX pre obec J., katastrálne územie B. D. A., a to na pozemku CKN parc. č. 114 - zast. plochy a nádvoria o výmere 345 m², na pozemku CKN parc. č. 115 záhrady o výmere 190 m², na

pozemku CKN parc. č. 118 - orná pôda o výmere 997 m² a stavbe, domovej nehnuteľnosti so súpisným číslom XXX, ktoré boli žalovanej darované darovacou zmluvou zo dňa 7.9.2010. V žalobe uviedol, že medzi ním a žalovanou došlo po čase k citovému odcudzeniu z dôvodu nevery žalovanej, táto mu zbalila všetky osobné veci a zrušila mu trvalý pobyt v predmetnej nehnuteľnosti, podala na účelovo trestné oznámenie za týranie, vydieranie, vyhrážanie, ohováranie a iné skutky, pričom toto konanie bolo zastavené. Žalobca mal za to, že žalovaná svojim konaním porušila dobré mravy a preto ju vyzval na vrátenie daru. Dňa 24.06.2022 doručil žalobca súdu prvej inštancie návrh na zmenu žaloby, ktorú súd prvej inštancie uznesením č. k. 7C/36/2019-252 zo dňa 30.06.2022, pripustil v znení:

I. „Súd určuje, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom v rozsahu 1/4 z celku nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese C., obec J. a k.ú. B. D. A., zapísaných na LV XX pre obec Šahy a k.ú. B. D. A., vedených Okresným úradom Levice, katastrálnym odborom ako stavba so súpisným číslom XXX postavená na pozemku registra CKN parc.č. 114/2, pozemok registra CKN parc.č. 118 orná pôda o výmere 997 m² a pozemky novovytvorené geometrickým plánom č. 40446751-20/2022, ktoré sú označené ako pozemok registra CKN parc. č. 114/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 127 m², pozemok registra CKN parc. č. 114/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 197 m², pozemok registra CKN parc. č. 115/3 zastavané plochy a nádvoria o výmere 21 m², pozemok registra CKN parc. č. 115/1 záhrady o výmere 125 m², pozemok registra CKN parc. č. 115/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 65 m².

II. Žalobca má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.“
eventuálne

I. „Súd ukladá žalovanej G. K. L. K., nar. XX.X.XXXX povinnosť vydať žalobcovi spoluvlastnícky podiel vo výške 1/4 z celku na nehnuteľnostiach sa v okrese C., obec J. a k.ú. B. D. A., zapísaných na LV XX pre obec J. a k.ú. B. D. A., vedených Okresným úradom Levice, katastrálnym odborom ako stavba so súpisným číslom XXX postavená na pozemku registra CKN parc.č. 114/2, pozemok registra CKN parc.č. 118 orná pôda o výmere 997 m² a pozemky novovytvorené geometrickým plánom č. 40446751-20/2022, ktoré sú označené ako pozemok registra CKN parc. č. 114/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 127 m², pozemok registra CKN parc. č. 114/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 197 m², pozemok registra CKN parc. č. 115/3 zastavané plochy a nádvoria o výmere 21 m², pozemok registra CKN parc. č. 115/1 záhrady o výmere 125 m², pozemok registra CKN parc. č. 115/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 65 m².

II. Žalobca má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.“

3. Súd prvej inštancie považoval za nesporné, že žalobca a žalovaná mali uzavrieť manželstvo v Maďarsku pred orgánom cirkvi, pričom toto manželstvo nebolo uzavreté platným a účinným spôsobom a z toho dôvodu nemožno považovať žalobcu a žalovanú za manželov a túto skutočnosť strany sporu nerozporovali. Súd prvej inštancie sa zaoberal otázkou platnosti darovacej zmluvy ako s predbežnou otázkou. K platnosti darovacej zmluvy uviedol, že táto zmluva neodporuje ustanoveniu § 628 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dôvodil, že požiadavke bezodplatnosti neodporuje, aby bol s darovaním spojený záväzok obdarovaného k protislužbe, ktorá sama osebe majetkovú povahu nemá. V danom prípade sa nejedná ani o vzájomnú podmienenosť, nakoľko z obsahu zmluvy nevyplýva, že vôľou darcu bolo darovať nehnuteľnosť s podmienkou opatrovania a možnosti užívať nehnuteľnosť. Podľa súdu prvej inštancie ide len o potvrdenie doterajšieho stavu, keď zmluvné stany v tom čase žili v spoločnej domácnosti a teda k žiadnemu nadobudnutiu majetkového protiplnenia darcom nedošlo. Konštatoval, že žalobca so žalovanou neuzavreli v jednej listine dve zmluvy a prehlásenie obdarovanej vo vzťahu k darcovi vyhodnotil len ako morálny záväzok nemajúci charakter majetkového protiplnenia. Uviedol, že nezriadenie doživotného bývania a opatery ako vecného bremena nespôsobuje neplatnosť darovacej zmluvy z dôvodu namietaného nedodržania jej bezodplatnosti. Súd prvej inštancie dospel aj k záveru, že naliehavý právny záujem žalobcu na určení vlastníckeho práva je daný, čo však nemusí znamenať aj úspech v spore. V súvislosti s vrátením daru súd prvej inštancie uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že by sa žalobcom predložená výzva na vrátenie daru (č.l. 13 spisu) pred podaním žaloby dostala do dispozičnej sféry žalovanej. Uvedené nepreukazuje ani podací listok, ktorý bol prílohou žaloby (č.l. 12), nakoľko má vyplnenú jedine časť odosielateľ a adresát. Podacie číslo a ani prijatie poštou vyplnené nie sú, teda nemožno považovať za preukázané, že by bola táto výzva podaná na poštovú prepravu a mala možnosť sa dostať do dispozičnej sféry žalovanej. Za prejav vôle smerujúci k vráteniu daru preto možno považovať až podanú žalobu, ktorá bola žalovanej doručená dňa 26.09.2019. Námietku premlčania vznesenú žalovanou nepovažoval za dôvodnú. Súd prvej inštancie sa zaoberal existenciou hrubého porušenia dobrých mravov zo strany žalovanej, za čo nepovažoval podanie trestného oznámenia, a to ani za situácie, že trestné stíhanie bolo zastavené. Konštatoval, že v civilnom konaní, ako ani v trestnom konaní, nebolo preukázané úmyselné kriminalizovanie žalobcu. A v tejto súvislosti poukázal na záver

rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/53/2006 zo dňa 01.11.2010. Za hrubé porušenie dobrých mravov zo strany žalovanej nepovažoval ani zamedzenie užívania darovanej nehnuteľnosti žalobcovi, s tým, že nič na tom nemení ani prísľub žalovanej umožniť žalobcovi užívať nehnuteľnosti tak ako to bolo zakomponované do darovacej zmluvy, nakoľko treba zdôrazniť, že v prípade darovacej zmluvy ide o bezodplatnú zmluvu a takýto časovo neohraničený prísľub vo vzťahu k darcovi, by bez ďalšieho bol v zrejmom nepomere vo vzťahu k právam obdarovanej nerušene užívať svoju nehnuteľnosť. Za hrubé porušenie dobrých mravov nepovažoval ani nadviazanie mimopartnerského vzťahu žalovanou z dôvodu, že žalobca so žalovanou neuzavreli platné manželstvo a teda neboli manželia, preto ani porušenie vernosti v partnerskom vzťahu nemá následky v rovine právnej tak, ako to upravuje ustanovenie § 18 Zákona o rodine. Nevera medzi nemanželmi (partnermi) nemôže požívať takú ochranu ako v manželskom zväzku. Vykonanie ďalších dôkazov navrhnutých žalovanou súd prvej inštancie nevykonal, nakoľko ich vykonanie nepovažoval za potrebné a hospodárne, pretože mal v dostatočnom rozsahu zistený skutkový stav tak, aby mohol rozhodnúť o podanej žalobe. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Uvedený rozsudok napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca. Poukázal na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Nesúhlasil so závermi súdu prvej inštancie o tom, že v danej veci nie sú splnené podmienky na vrátenie daru v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka. Dôvodil, že darovacia zmluva subsumuje aj nepomenovanú zmluvu vo forme zaopatrovacej doložky a nie je možné prehlásenie obdarovanej vo vzťahu k darcovi vyhodnotiť ako morálny záväzok. Uviedol, že z darovacej zmluvy jasne vyplýva, že obdarovaná sa zaväzuje postarať sa o darcu a preto obsahom zaopatrovacej doložky je jednoznačný úmysel obdarovanej poskytnúť doživotné právo bývania a starostlivosť o žalobcu, s čím žalobca podpisom darovacej zmluvy súhlasil. Preto ide podľa žalobcu o majetkové protiplnenie, pričom darca nemôže za darovanie nadobudnúť žiadne majetkové proti plnenie. Ďalej v súvislosti s prejavom vôle, ktorým sa domáhal vrátenia daru konštatoval, že sama žalovaná v rámci konania potvrdila prijaté výzvy na vrátenie daru a žiadnym spôsobom nerozporevala, že jej nebol doručený. K nedôvodnosti podaného návrhu uviedol, že konanie žalovanej je hrubé porušenie hrubých mravov – hrubý nevďak. Uviedol, že žalovaná podala na žalobcu trestné oznámenie, na základe ktorého začal vyšetrovateľ trestné stíhanie voči žalobcovi za zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Poukázal na znalecké dokazovanie v trestnom konaní, z ktorého mu plynie záver, že žalovaná má tendenciu ukazovať sa v lepšom svetle a jej výpoveď je čiastočne vierohodná. K zamedzeniu užívania nehnuteľnosti uviedol, že takéto správanie by vyvolalo v každom prípade svojvôľu obdarovaného a v podstate sľub obdarovaného by nemal žiadnu váhu. Z uvedených dôvodov navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel, prípadne ho v celom rozsahu zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Vo vyjadrení k odvolaniu uviedla žalovaná, že súhlasí s názorom súdu prvej inštancie ohľadom platnosti darovacej zmluvy. Zdôraznila, že v konaní nebola preukázaná vzájomná podmienenosť medzi poskytovaním starostlivosti a darovaním predmetnej nehnuteľnosti a preto sa nejedná o zaopatrovaciu zmluvu. Dôvodila, že dar prijala bezodplatne a motívom uzavrieť darovaciu zmluvu bolo získanie finančných prostriedkov bankového úveru, ktorý mal pokryť financovanie rekonštrukcie predmetnej nehnuteľnosti a ktorý žalovaná následne čerpala. Poukázala na výsluch žalobcu v trestnom konaní, z ktorého podľa jej názoru možno vytvoriť obraz o rozvrátenom vzťahu strán sporu, o jeho negatívnom vzťahu k bývalej družke, predniesol na adresu žalovanej vulgárne výrazy. Uviedla, že žiadnym spôsobom nechcela kriminalizovať žalobcu a takáto skutočnosť ani v konaní nebola preukázaná. Žalobcovi dokonca umožnila celú nehnuteľnosť užívať do augusta roku 2018 a aj po podaní trestného oznámenia. Až v auguste 2018 sa vyjadrila, že by mal žalobca odísť z predmetnej nehnuteľnosti, čo aj urobil, a to z dôvodu, že žalobca opätovne podal na žalovanú trestné oznámenie pre krádež pneumatík. Ďalej poukazovala na dôvodnosť podaného trestného oznámenia. Dôvodila, že nemohla žalobcu ponechať naďalej bývať v predmetnej nehnuteľnosti, pretože nebola povinná trpieť správanie žalobcu a žiť vo vlastnej nehnuteľnosti na úkor svojho komfortu a psychického zdravia. Podľa tvrdenia žalovanej sa žalobca z nehnuteľnosti odsťahoval dobrovoľne. Preto skutočnosť, že žalobca nebýva v predmetnej nehnuteľnosti nie je dôvodom na vrátenie daru a žalovaná žiadnym spôsobom nekonala v rozpore s dobrými mravmi. V závere navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok potvrdil a žalovanej priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

6. Krajský súd v Nitre (ako odvolací súd) napadnutým rozsudkom podľa § 387 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. Odvolací súd v odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku uviedol, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav a z neho vyvodil aj správny právny záver, pričom v dôvodoch rozhodnutia zrozumiteľne uviedol akými závermi sa riadil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia; konštatoval správnosť dôvodov, ktoré súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, pričom toto rozhodnutie má oporu vo vykonanom dokazovaní.

7. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V bode I/ dovolania namietal nesprávne posúdenú platnosť darovacej zmluvy, ktorú ako predbežnú otázku bol súd povinný skúmať. Podľa jeho názoru darovacia zmluva obsahuje v sebe znaky zaopatrovacej zmluvy a taktiež dohody o užívaní nehnuteľnosti, pričom tieto zmluvy nemožno od seba oddeliť, čo vyplýva z bodu 3. zmluvy. Poukázal na to, že bod 3. zmluvy jednoznačne zakotvuje povinnosti žalovanej (obdarovanej) postarať sa o darcu a taktiež mu umožniť užívať domovú nehnuteľnosť spolu s pozemkami. Túto povinnosť si žalovaná plnila viac ako 8 rokov a sama sa rozhodla naďalej ju neplniť. Jej záväzky v darovacej zmluve predstavujú formu protiplnenia, keďže ich prostredníctvom sa darcovi malo od žalovanej dostať majetkového ekvivalentu darovaných nehnuteľností. Žalobca mal za to, že darovaciu zmluvu nemožno považovať za bezodplatnú, čím nedošlo k naplneniu zákonných podmienok stanovených pre jej platnosť v zmysle § 628 ods. 1 Občianskeho zákonníka a preto nemohla privodiť zamýšľané účinky prevodu vlastníckeho práva. V súvislosti s uvedenými tvrdeniami žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2011 sp. zn. 3Cdo/302/2009. Žalobca ďalej v bode II. dovolania uviedol, že konanie žalovanej nemožno klasifikovať inak, ako hrubé porušenie dobrých mravov - hrubý nevďak. Žalovaná v snahe o kriminalizáciu žalobcu zašla tak ďaleko, že podala trestné oznámenie priamo proti jeho osobe (nie na neznámeho páchatel'a), a to za trestné činy nebezpečné prenasledovanie a domáce násilie. Konanie žalovanej nie je možné subsumovať pod právo podať trestné oznámenie, ale jedná sa o také negatívne správanie sa obdarovanej, ktoré možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov. Žalobca uviedol, že z dokladov predložených súdu jednoznačne vyplýva snaha žalovanej eliminovať žalobcu zo svojho života a začať nový život. Práve z uvedených dôvodov podal na žalovanú trestné oznámenia, ktoré sa týkali dokázateľných činov a tvorili priestupky voči občianskemu spolunažívaniu. Zo strany žalobcu smerovali na orgány činné v trestnom konaní len také podania, ktoré mali reálny základ. Ničím nepodložené podania spôsobilé privodiť žalovanej napr. väzbu tak, ako učinila samotná žalovaná žalobca nikdy nepodal. Dokonca nepodal voči nej ani trestné oznámenie za krivé obvinenie. Na základe vyššie uvedených skutočností dovolateľ žiadal, aby dovolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 449 ods. 3 CSP, alternatívne, aby rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň navrhol, aby mu súd priznal náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

8. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že súdy oboch nižších inštancií vyvodili správny právny záver, keď žalobe na vrátenie daru resp. určenia vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu nehnuteľností na základe vykonaného dokazovania nevyhoveli, poukázali pritom na ustálenú judikatúru vyšších súdnych autorít pri riešení právnych otázok vyplývajúcich z práva darcu na vrátenie/odvolanie daru. Konajúce súdy nevideli dôvod na vrátenie daru pre podanie trestného oznámenia žalovanou na žalobcu, pričom posudzovali aj otázku vzájomnosti, a to správania sa žalobcu voči žalovanej a členom jej rodiny a v konaní mali za preukázané narušenie vzájomných vzťahov, ktoré dospelo do štádia podávania trestných oznámením na policajné orgány navzájom. To, že podanie trestného oznámenia zanechalo u žalobcu hlbokú traumu žalobca nepreukázal, vykonaným dokazovaním takúto skutočnosť súd nezistil. S poukazom na nedostatočné náležitosti dovolania podaného na základe dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP uviedla, že dovolanie je nepreskúmateľné a preto nie je prípustné. Žalovaná navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) CSP a žalovanej priznal právo na náhradu trov dovolacieho konania.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 25. mája 2023 sp. zn. 7Co/9/2023 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom rozhodnutí poukázal na ust. § 630 OZ a konštatoval, že čo sa týka žalobcovej námietky o neplatnosti darovacej zmluvy pre jej „odplatnosť“, ktorú žalobca vyvodzoval z čl. III. darovacej zmluvy (č.l. 8 spisu), túto považoval dovolací súd za neopodstatnenú, keďže uvedeným spôsobom formulovaná zmluva neodporuje požiadavke

bezplatnosti darovania. S darovaním spojený záväzok obdarovanej k protislužbe („postarať sa a umožniť i naďalej užívanie nehnuteľnosti“), sám o sebe majetkovú povahu nemá.

10. Pokiaľ ide o druhú dovoláciu námietku – nesprávneho právneho posúdenia intenzity porušenia dobrých mravov, konštatoval, že sudy nižších inštancií, pri posudzovaní intenzity konania obdarovaného – žalovanej voči darcovi, nevyhodnotili správne individuálne okolnosti prejednávanej veci, resp. nepostupovali v zmysle všeobecných zásad formulovaných judikatúrou najvyššieho súdu.

11. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších inštancií vyplýva, že na podklade zisteného skutkového stavu nepovažovali za hrubé porušenie dobrých mravov zo strany žalovanej podanie trestného oznámenia, a to ani za situácie, že toto stíhanie bolo zastavené (č. I. 124 spisu a nasledujúce). Konštatovali, že v civilnom konaní, ako aj v trestnom konaní, nebolo preukázané úmyselné kriminalizovanie žalobcu. Za hrubé porušenie dobrých mravov zo strany žalovanej nepovažovali ani zamedzenie užívania darovanej nehnuteľnosti žalobcovi, aj napriek prísľubu žalovanej, túto nehnuteľnosť užívať, zakotveného v darovacej zmluve (viď článok III. darovacej zmluvy). Napokon za hrubé porušenie dobrých mravov nepovažovali ani nadviazania mimopartnerského vzťahu žalovanej z dôvodu, že žalobca so žalovanou neuzatvorili platné manželstvo, a teda neboli manželia. Podľa názoru dovolacieho súdu, právne závery odvolacieho súdu, aj pri zohľadnení princípu vzájomnosti, neobstoja. Výsledky vykonaného dokazovania svedčia o tom, že správanie žalovanej voči žalobcovi, po darovaní nehnuteľnosti, malo jednoznačne charakter hrubého porušenia dobrých mravov, a nebolo len reakciou obdarovanej na jeho správanie, resp. po tom, ako došlo medzi nimi k vážnemu narušeniu spoluzitia. Negatívne správanie žalovanej po darovaní nehnuteľnosti, bolo voči žalobcovi sústavne značnej intenzity, s cieľom vylúčiť ho z užívania nehnuteľnosti, ktoré spoločne užívali, až do augusta 2018. Bola to žalovaná, ktorá voči žalobcovi vyvolala trestné stíhanie, nadviazala mimopartnerský vzťah a znemožnila žalobcovi, napriek prísľubu, darovanú nehnuteľnosť užívať. Aj keby tieto skutočnosti samy o sebe, pri zohľadnení princípu vzájomnosti nemuseli viesť k záveru o hrubom porušení dobrých mravov, v ich súhrne takúto intenzitu podľa dovolacieho súdu dosahujú. Keďže túto zásadnú skutočnosť odvolací súd pri hodnotení dôkazov opomenul, boli námietky žalobcu, že správanie voči nemu je hrubým porušením dobrých mravov, odôvodnené.

12. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP a § 380 ods. 1 CSP) a viazaný skutkovým stavom, zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec na odvolacom pojednávaní a po prejednaní veci dospel k záveru, riadiac sa právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP), že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť, podľa § 388 CSP.

13. Odvolací súd po tom, čo Najvyšší súd SR rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, je viazaný vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP) a odvolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nemožno považovať za správny. Vzhľadom na túto skutočnosť bolo preto povinnosť žalovanej vydať darované nehnuteľnosti. Takéto správanie žalovanej, ktoré je v hrubom rozpore s dobrými mravmi zakladá dôvod na vrátenie daru v zmysle ust. § 630 OZ.

14. Podľa ust. § 630 OZ, darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo k členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

15. Darcovi vzniká právo domáhať sa vrátenia daru vtedy, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo k členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. Ak darca uplatní toto právo, právny vzťah z darovania zanikne okamihom, keď dôjde k prejavu jeho vôle k obdarovanému. K zániku tohto vzťahu dochádza jednostranným právnym úkonom darcu voči obdarovanému, za splnenia podmienok k § 630 OZ. Vrátenie daru zo strany darcu je možné v podstate považovať za zvláštny prípad odstúpenia od zmluvy. Právny vzťah sa ruší od počiatku a účastníci konania sú povinní vrátiť všetko, čo na základe darovania získali, resp. čo získal obdarovaný (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/255/2007).

16. V praxi, tak ako aj v prejednávanej veci, môže dôjsť k situácii, že obdarovaný predmet daru, po tom čo sa stane jeho vlastníkom, scudzí. Ak k tomu dôjde až po tom, čo je obdarovanému doručená výzva na vrátenie daru podľa ust. § 630 OZ, t. j. čo sa darca v dôsledku splnenia stanovených podmienok, s účinkami ex nunc, stane opäť vlastníkom darovanej veci, ide o neplatný prevod vlastníckeho práva a v takomto prípade zostáva právo darcu na fyzické vydanie predmetu daru, zachované. Ak však scudzí

obdarovaný darovanú vec pred doručením výzvy na vrátenie daru, nemožno z hľadiska oprávnenia obdarovaného spochybňovať platnosť tohto scudzenia, pretože v dobe prevodu mu patrilo vlastnícke právo, a teda aj právo s vecou nakladať (§ 123 OZ). V prípade, ak obdarovaný z dôvodov, ktoré neodporujú zákonu, nemôže splniť svoju povinnosť fyzicky odovzdať darcovi predmet daru, a túto povinnosť nemá ani nový vlastník veci.

17.V preskúvanom prípade po tom, čo Najvyšší súd SR rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie, žalovaná darovala nehnuteľnosti v katastrálnom území B. D. A., ktoré sú evidované na LV č. XX, a to pozemky CKN parc. č. 114/1 o výmere 289 m², CKN parcela č. 114/2 o výmere 219 m², CKN parc. č. 115/1 o výmere 125 m², CKN parc. č. 115/2 o výmere 86 m², CKN parc. č. 117 o výmere 111 m² a stavbu rodinného domu súp. č. 130 na parc. č. 114/2, deťom strán sporu B. C. a F. G., každému v 1 a pozemky CKN parc. č. 118 vo výmere 997 m² a CKN parcela č. 208 o výmere 462 m², synovi B. C. v pomere 1/1 k celku. Do spisu predložila aj rozhodnutie Okresného úradu Levice, katastrálny odbor zo dňa 20.11.2024 č.k. V -5067/2024, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva k hnutelnosti a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 20.11.2024. Vzhľadom k tejto skutočnosti odvolací súd vyzval strany sporu v zmysle ust. § 382 CSP, aby sa vyjadrili k otázke posúdenia pasívnej legitímácie žalovanej v tomto konaní, vzhľadom na uskutočnené prevody. Strany sporu sa na výzvu odvolacieho súdu nevyjadrili.

18.V preskúvanom prípade teda podmienky stanovené v § 630 OZ boli splnené, pretože momentom doručenia výzvy na vrátenie daru, povinnosť obdarovaného vrátiť dar, vznikla (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/616/2025), avšak v priebehu odvolacieho konania došlo k scudzeniu tejto nehnuteľnosti a žalovaná už v súčasnosti nie je vlastníčkou darovanej nehnuteľnosti. V danom prípade je predmetom daru nehnuteľnosť a obdarovaná (žalovaná) odmietla darcovi nehnuteľnosť dobrovoľne odovzdať a prepísať v katastri nehnuteľností. Žalobcovi nezostalo nič iné, ako podať na súd žalobu o určenie jeho vlastníckeho práva k daru, pretože až určovací výrok súdu je podkladom pre ďalší zápis vlastníckeho práva darcu k daru príslušným okresným úradom (správou katastra) do katastra nehnuteľností. Rozhodnutie súdu priamo nezakladá vznik vlastníckeho práva darcu, je len právnym titulom pre zápis vlastníckeho práva darcu do katastra nehnuteľností, ktorý sa vykoná záznamom (§ 34 ZKN). Určením vlastníckeho práva sa môže domáhať žalobca len vo vzťahu k vlastníkovi nehnuteľnosti, a keďže v danom prípade už žalovaná nie je vlastníkom nehnuteľností, nie je ako vlastníčka v katastri nehnuteľností zapísaná na liste vlastníctva, nie je v danom prípade pasívne legitímovaná v tomto spore.

19.V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné dodať, že právo darcu na vrátenie daru, stanovené zákonom nezávisí od toho ako obdarovaný s predmetom daru nakladá. Zmyslom vrátenia daru, ktorým obdarovaný získal bezplatne určitú majetkovú hodnotu, je v prípade splnenia podmienok túto hodnotu darcovi vrátiť. Povinnosť vydať dar vyplýva z noriem o bezdôvodnom obohatení (§ 451 a nasl. OZ). Vecné plnenie podlieha naturálnej reštitúcii, ktorá sa uplatní najmä pri veciach určených genericky. Veci individuálne určité a nezastupiteľné sa tiež vrátia in natura. Ak obdarovaný už dar nemá, spotreboval ho, zničil alebo scudzil „reštitúcia sa uskutoční poskytnutím peňažnej náhrady (§ 458 OZ). 20.Podľa § 458 ods. 1 OZ, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

21.V prejednávanej veci je nutné konštatovať, že žalobca dôvodne žiadal vrátenie daru špecifikovaného v žalobe, ktorého vlastníčkou bola žalovaná. Podľa ust. § 451 ods. 1 OZ, je jednoznačné, že sa má vydať to, čo sa nadobudlo bez dôvodným obohatením (odvolaním darovania), a to in natura. Peňažná náhrada sa poskytuje len v prípade, ak to nie je možné. Je potrebné zdôrazniť, že musí ísť o objektívnu, faktickú nemožnosť vydania pôvodného predmetu bezdôvodného obohatenia, a to tak, napríklad aj v prípade prevodu tejto nehnuteľnosti na iné osoby. Ako už bolo vyššie konštatované v danom prípade, obdarovaná, pôvodne žalovaná G. K., predmet daru, po tom čo sa stala jeho vlastníkom, scudzila. Žalovaná predmet daru scudzila po tom, čo jej bola doručená výzva na vrátenie daru podľa ust. § 630 OZ, t. j. čo sa darca v dôsledku splnenia stanovených podmienok s účinkami ex nunc stal opäť vlastníkom darovanej veci, ide o neplatný prevod vlastníckeho práva a v takomto prípade zostáva právo darcu na fyzické vydanie predmetu daru, zachované.

Odvolací súd na základe návrhu žalobcu uznesením zo dňa 25.6.2025 pripustil, aby do konania namiesto pôvodnej žalovanej G. K. vstúpili v 1. rade E. F. G. a v 2. rade B. C.. Odvolací súd tak postupoval podľa ust. § 80 ods. 2 CSP, keďže v konaní došlo na základe darovacej zmluvy k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom tohto konania od daryne, pôvodne žalovanej G. K., na

obdarovaných E. F. G. a B. C.. Keďže v danom prípade išlo o neplatný prevod vlastníckeho práva a žalobcovi zostalo právo na fyzické vydanie predmetu daru zachované, keďže túto povinnosť nemohla splniť pôvodne žalovaná a súd pripustil, aby na jej miesto vstúpili žalovaní v 1. a 2. rade, t. j. tí, ktorí nadobudli vlastnícke právo k nehnuteľnosti na základe neplatného prevodu vlastníckeho práva, tak túto povinnosť majú ako noví vlastníci veci vydať nehnuteľnosť žalobcovi. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a určil, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom tak, ako je uvedené v enunciiate rozhodnutia viazaný právnym názorom dovolacieho súdu.

22.V závere je potrebné vyjadriť sa k námietke žalovanej, ktorá po zrušení rozsudku odvolacieho súdu žiadala prešetriť včasnosť podania odvolania žalobcu, keď podľa jej názoru, toto odvolanie bolo podané oneskorene a bolo ho potrebné odmietnuť. Z obsahu spisu bolo zistené, že rozsudok bol odoslaný do elektronickej schránky právnym zástupcom strán sporu dňa 6.9.2022. Rozsudok súdu prvej inštancie právna zástupkyňa žalobcu neprevzala v úložnej lehote 15 dní, rozsudok bol do vlastných rúk s fikciou doručenia, doručený uplynutím úložnej lehoty dňa 22.9.2022 (č. l. 357 spisu). Odvolanie žalobca podal dňa 7.10.2022. Žalovaná namietala, že k doručeniu rozsudku zástupkyňou žalobcu došlo uplynutím 15 dňovej úložnej lehoty, ktorá začala plynúť nasledujúcim dňom po doručení rozhodnutia do elektronickej schránky, a to dňa 6.9.2022. Zákon o e-Governmente ukladá adresátovi zásielky, doručovanej do vlastných rúk, povinnosť v úložnej lehote zásielku prevziať, inak nastáva doručenie zásielky fikciou doručenia, a to márnym uplynutím úložnej lehoty. Plynutie 15 dňovej lehoty na vyzdvihnutie rozsudku z elektronickej schránky začalo dňa 7.9.2022 a uplynulo dňa 21.9.2022. Lehota na podanie odvolania začala preto žalobcovi plynúť dňa 22.9.2022 a uplynula dňa 6.10.2022. V dôsledku toho odvolanie, odoslané zástupkyňou žalobcu elektronickým doručovaním dňa 7.10.2022, nebolo odoslané včas, a preto nemohlo prívodiť účinok, predvídaný v ust. § 367 ods. 1 CSP.

23.Podľa § 29 ods. 2 zákona o e-Governmente účinného do 31. októbra 2022 (pozn.: i nižšie citované znenia ustanovení zákona sa uvádzajú v znení do 31. októbra 2022) do vlastných rúk sa elektronicky doručujú elektronické dokumenty, ktoré sú podľa tohto zákona z hľadiska právnych účinkov totožné s dokumentom v listinnej podobe, o ktorom osobitné predpisy, ustanovujú, že sa doručujú do vlastných rúk.

24.Podľa § 29 ods. 3 zákona o e-Governmente doručením do vlastných rúk sa na účely elektronického doručovania rozumie doručenie, pri ktorom sa vyžaduje potvrdenie doručenia zo strany adresáta alebo osoby, ktorej je podľa osobitných predpisov možné doručovať namiesto adresáta (ďalej len „prijímateľ“), formou elektronickej doručenky odoslanej odosielateľovi.

25.Podľa § 30 ods. 1 zákona o e-Governmente elektronickej doručenkou sa rozumie elektronický dokument obsahujúci údaj o dni, hodine, minúte a sekunde elektronického doručenia, identifikátor osoby prijímateľa, identifikátor osoby odosielateľa a identifikáciu elektronickej úradnej správy a elektronickej dokumentov, ktoré sa elektronicky doručujú identifikácia elektronickej úradnej správy a elektronickej dokumentov musí zabezpečiť vytvorenie logickej väzby na túto správu a dokumenty, ktoré obsahuje.

26.Podľa § 32 ods. 1 zákona o e-Governmente uložením elektronickej úradnej správy sa rozumie okamih, odkedy je elektronickej úradnej správy objektívne dostupná prijímateľovi v elektronickej schránke adresáta.

27.Podľa § 32 ods. 2 zákona o e-Governmente úložnou lehotou na účely tohto zákona je lehota, počas ktorej je uložená elektronickej úradnej správy považovaná za nedoručenú. Úložná lehota je 15 dní odo dňa nasledujúceho po dni uloženia elektronickej úradnej správy, ak osobitný predpis neustanovuje inú lehotu.

28.Podľa § 32 ods. 5 písm. b) zákona o e-Governmente, elektronickej úradnej správy, vrátane všetkých elektronickej dokumentov, sa považuje za doručenie, ak nie je adresátom orgán verejnej moci a doručuje sa do vlastných rúk dňom, hodinou, minútou a sekundou, uvedenými na elektronickej doručenke alebo márnym uplynutím úložnej lehoty podľa toho, ktorá skutočnosť nastane skôr, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvedel.

29.V rozhodnutí z 23. februára 2022 sp. zn. 3Obdo/6/2022, publikovanom v Zbierke rozhodnutí najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 26/2022, dovolací súd vyslovil, že „pri fikcii doručenia sa elektronickej dokument považuje za doručenie až po uplynutí úložnej lehoty v zmysle

§ 32 ods. 2 zákona č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov, a nie v posledný deň úložnej lehoty.“ Vec vedenú na najvyššom súde pod sp. zn. 3Obdo/6/2022 posudzoval najvyšší súd podľa rovnakej právnej úpravy ako je relevantná aj v prejednávanej veci.

30.V rozhodnutí z 26. septembra 2023 sp. zn. 8Cdo/25/2023 najvyšší súd vyslovil, že podľa § 32 ods. 5 písm. b) bodu 1 zákona o e-Governmente došlo k márnemu uplynutiu úložnej lehoty jej posledným dňom. Právna udalosť márneho uplynutia lehoty určenej podľa dní nastáva uplynutím 24:00 hod. posledného dňa lehoty, a nie 00.00 hod. nasledujúceho dňa (pozn. doručovanie sa vykonávalo podľa znenia príslušných ustanovení účinných do 31. októbra 2022). Pre úplnosť sa uvádza, že rovnaký názor na okamih doručenia bol prezentovaný už v rozhodnutí najvyššieho súdu z 26. augusta 2020 sp. zn. 7Cdo/104/2020, ktoré bolo nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. mája 2021 sp. zn. I. ÚS 67/2021 zrušené.

31.Doručovanie súdnych písomností je dôležitým procesným úkonom súdu, ktorý umožňuje subjektom konania oboznámiť sa so stavom a priebehom konania, ako aj s procesnými právami, ktoré im priznáva zákon a procesnými povinnosťami, ktoré im ukladá zákon alebo súd. Keďže meritórne rozhodnutie súdu je výsledok, ku ktorému vlastne celé konanie smeruje, doručeniu rozsudku je zo strany súdu potrebné venovať náležitú pozornosť. Pre splnenie povinností súdu doručiť rozsudok (ale aj akúkoľvek inú písomnosť) je nevyhnutné účinné doručenie, tzn. preukázateľné splnenie predpokladov pre vyvodenie záveru o doručení (reálne prevzatie písomnosti adresátom, alebo splnenie zákonných predpokladov pre vyvodenie fikcie doručenia). Ak má adresát rozsudku aktivovanú elektronickej schránku podľa zákona o e-Governmente, súd rozsudok doručuje do jeho elektronickej schránky. Rozsudok je doručený jeho prevzatím adresátom z elektronickej schránky (uložená správa sa adresátovi sprístupní po potvrdení elektronickej doručky), alebo sa v zmysle § 32 ods. 5 písm. b) zákona o e-Governmente považuje za doručený márnym uplynutím pätnásťdňovej úložnej lehoty (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha:C.H.Beck, 2022, 898-902 s).

32.Podľa § 32 ods. 2 a 5 zákona o e-Governmente sa elektronickej dokument považuje za doručený márnym uplynutím úložnej lehoty, z čoho vyplýva, že elektronickej dokument sa počas plynutia úložnej lehoty považuje za nedoručený (čo je pre záver o doručení smerodajné) a za doručený sa považuje až po uplynutí úložnej lehoty, a nie v posledný deň úložnej lehoty. Zo znenia zákona totiž jednoznačne vyplýva, že úložná lehota na účely tohto zákona je lehota, počas ktorej je uložená elektronickej úradná správa považovaná za nedoručenú, preto nemožno za deň doručenia považovať jej posledný deň, ale až deň nasledujúci.

33.Odvolací súd vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, a to uznesením zo dňa 14.12.2023 sp. zn. 7Co/1/2023 odvolanie žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštancie odmietol ako oneskorene podané. Pri posudzovaní doručovania zaujal právny názor ako Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí z 26.9.2023 sp. zn. 8Cdo/25/2023, podľa ktorého právna udalosť márneho uplynutia lehoty, určenej podľa dní, nastáva uplynutím 24:00 hod. posledného dňa lehoty, a nie 00:00 hod. nasledujúceho dňa. Avšak vzhľadom na skutočnosť, že sú rozdielne názory dovolacieho súdu na otázku posudzovania včasnosti podaného odvolania a Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 27.3.2025 sp. zn. 6Cdo 89/2024 postúpil senát 6C na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu občianskoprávného kolégia Najvyššieho súdu (§ 48 ods. 1 CSP), odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade bude na mieste, pokiaľ nebude rozhodnuté o predmetnej otázke, aby považoval odvolanie podané zo strany žalobcu za odvolanie podané včas a preto z uvedených dôvodov aj pristúpil k vecnému prejednaniu sporu.

34. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP.

35.Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).